

PROGRAM

15 X 2025 ŚRODA

09.00

OTWARCIE KONFERENCJI

09.10-09.40

REFERAT WPROWADZAJĄCY

dr hab. Wojciech Mazur Uniwersytet Jagielloński

Bezczynnych sto dywizji, czyli o wielkim micie kampanii polskiej 1939 roku

09.40-11.20

PANEL I

Krzysztof Drozdowski Uniwersytet w Siedlcach, Fundacja Historyczna im. Mariana Rejewskiego

Dzienniki Hitlera – największe oszustwo XX wieku

Łukasz Orlicki, Sobiesław Nowotny Instytut Badań Historycznych i Krajoznawczych

Dziennik wojenny – casus fałszerstwa niedoskonałego

dr Grażyna Świętochowska Uniwersytet Gdański

F for Fake: wymazywanie, przesunięcie, edycja. Strategie pracy z archiwum wizualnym sprzed AI

dr Krzysztof Fudalej Wojskowa Akademia Techniczna

„Wspomnienia żołnierza” Heinza Guderiana – czyli jak zostać ojcem niemieckich wojsk pancernych dzięki kilkudziesięciu stronom

dr hab. Mirosław Filipowicz, prof. KUL Katolicki Uniwersytet Lubelski

Wspomnienia Dymitra Szostakowicza: niespodzianka zza grobu czy fałszerstwo?

11.20-11.40

DYSKUSJA

11.40-12.00

PRZERWA

12.00-14.00

PANEL II

dr Sławomir Kułacz Towarzystwo Badań nad Pierwszą Wojną Światową

Mityczny maj 1915 r. w biografii gen. Tadeusza Rozwadowskiego

dr Agnieszka Fulińska badaczka niezależna

Cesarz, którego nie było. O fantomowej obecności Napoleona II

dr hab. Bartosz Kruszyński, prof. UAM Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu

Mit obrony Fortu Troyon we wrześniu 1914 roku – narodziny heroicznej legendy

dr Jarosław Kit Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie

„Ukraina – to polski wymysł”. Mity ideologii rosyjskiego agresora

Justyna Braszka Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Łódzkiego

Cenzura Tysiąca Wzgórz, czyli jak opowiadać o ludobójstwie we współczesnej Rwandzie

dr Norbert Wójtowicz Instytut Pamięci Narodowej we Wrocławiu

Ignorancja źródeł i budowanie hipotez na hipotezach. 300 lat niesamowitego obrazu wolnomularstwa

14.00–14.20

DYSKUSJA

14.20–15.40

PRZERWA

15.40–17.40

PANEL III

dr Wojciech Łukaszun Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

Fałsz w działalności konspiracyjnej. Działania ZWZ-AK w Generalnym Gubernatorstwie

dr Łukasz Męczykowski badacz niezależny

Mit w trakcie tworzenia – 318. Dywizjon Myśliwsko-Rozpoznawczy „Gdański” a zdobycie Monte Cassino

dr Leszek Molendowski Muzeum Gdańska, Pomorska Szkoła Wyższa)

Profesjonalni i brutalni. Próba odmitologizowania zwalczania partyzantki i ruchu oporu przez armię włoską (na przykładzie frontu wschodniego)

Grzegorz Jeżowski Muzeum Krakowa

Marszałek Koniew, który ocalił Kraków. Mit czy rzeczywistość?

Jerzy Halbersztadt badacz niezależny

Przypadek Pointe du Hoc w Normandii – od propagandy wojennej przez konfabulacje uczestników do utrwalenia mitu

Adam Stankiewicz badacz niezależny

Kampania francuska 1940 – przebieg wydarzeń i walka z mitami

17.40–18.00

DYSKUSJA

16 X 2025 CZWARTEK

9.00–9.30

REFERAT WPROWADZAJĄCY

dr hab. Mariusz Mazur, prof. UMCS Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Dlaczego historycy fałszują przeszłość?

9.30–11.30

PANEL IV

dr hab. Tomasz Ceran Delegatura IPN w Bydgoszczy

Pomoc czy przeszkoda? Pojęcie ludobójstwa (genocydu) w badaniach nad okupacją niemiecką w Polsce (1939–1945)

dr Tadeusz Milke badacz niezależny

Estetyka zbrodni i inżynieria iluzji: analiza nazistowskiej mistyfikacji w Theresienstadt i KL Gusen jako narzędzia propagandy i manipulacji

dr Marcin Grad Uniwersytet Warszawski

Między prawdą a propagandą. Historia Polski oczami Węgrów w okresie komunizmu

dr Wojciech Grott Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

Kłamstwo, a może jednak prawda? Prasa godzinowa w perspektywie 80 lat od zakończenia II wojny światowej

dr Marcin Mleczak badacz niezależny

Konspiracje czy tragedia? Propagandowe i historiograficzne interpretacje bezpośrednich przyczyn hiszpańskiej wojny domowej

Kamila Krężel Muzeum Narodowe w Szczecinie

Biało-czerwoni Gryfici. Narracje muzealne, przewodniki i kultura jako narzędzie legitymizacji nowego porządku politycznego

11.30–11.50

DYSKUSJA

11.50–12.10

PRZERWA

12.10–13.50

PANEL V

Michał Wójcik badacz niezależny

Papieski świadek Zagłady – historia agenta Gestapo, który dał świadectwo „prawdzie”

dr hab. Dariusz Libionka, prof. IFiS PAN Instytut Filozofii i Socjologii PAN – Centrum Badań nad Zagładą Żydów

/ Państwowe Muzeum na Majdanku

Apokryfy o polskiej pomocy zbrojnej dla warszawskiego getta

Zygmunt Walkowski badacz niezależny

KL Warschau – poszukiwanie prawdy

dr Aleksandra Bańkowska Instytut Filozofii i Socjologii PAN – Centrum Badań nad Zagładą Żydów

O co nie pytamy, gdy mówimy o pomocy Polaków dla Żydów w czasie okupacji niemieckiej?

Urszula Sochacka Uniwersytet Jagielloński

Procedury fałszowania obrazów przeszłości jako składowe „złej pamięci” o PJVL. Zła pamięć na przykładzie PJVL

13.50–14.10

DYSKUSJA

14.10–15.30

PRZERWA

15.30–17.30

PANEL VI

dr Wojciech Paduchowski Instytut Pamięci Narodowej w Krakowie

Mity Gomułki i Polskiego Października 1956 r. na przykładzie walki o krzyż w Krakowie – Nowej Hucie

dr Piotr Rygus Muzeum Śląskie w Katowicach

Rycerze szczęścia, grabieże niemieckiego okupanta i zatajone tragedie górnicze – fałszowanie historii gospodarczej PRL-u na przykładzie przemysłu górnośląskiego

Kamil Burczyński Uniwersytet Wrocławski

Między teorią metodologiczną a praktyką badawczą: materiał audiowizualny jako źródło do historii społecznej PRL. Casus filmów fabularnych dla młodzieży i o młodzieży lat 1956–1989

dr hab. Joanna Lubecka Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Niewiedza tworząca mity. Stan wiedzy Niemców (RFN/zjednoczone Niemcy) na temat zbrodni popełnionych w czasie II WŚ na przestrzeni lat 1945–2024

Maria Żukowska Szkoła Doktorska Uniwersytetu w Białymstoku

Wojna Ojczyzniana bez cieni. Fałszerstwa i selekcje pamięci w rosyjskich podręcznikach historii po 1945 roku

dr hab. Edyta Głowacka-Sobiech, prof. UAM Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu

Spór o kamienie i diamenty. Wokół mitologizacji harcerstwa

17.30–17.50

DYSKUSJA

17 X 2025 PIĄTEK

9.00–9.30

REFERAT WPROWADZAJĄCY

dr hab. Rafał Stobiecki, prof. UŁ Uniwersytet Łódzki

O micie historii prawdziwej uwag kilka

9.30 – 11.10

PANEL VII

dr Julia Noah Munier Universität Stuttgart

*In 1945 the Third Reich was (not yet) over: Persecution of homosexual men
after 1945 in the Federal Republic of Germany*

dr Joanna Ostrowska Universität der Künste Berlin / QueerMuzeum Warszawa)

Nieistniejąca historia. O kobietach uznanych za „asocjalne” w KL Auschwitz

dr Anna Czocher Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

„Drobne” mity i ich wpływ na postrzeganie codzienności pod okupacją niemiecką

Jakub Krasny Uniwersytet Adama Mickiewicza w Krakowie

*Przyjaźń czy kochanie? Fałszerstwa i deprecjonowanie relacji homoseksualnych
w biografiach literackich polskich pisarek i pisarzy*

dr Agnieszka Haska Instytut Filozofii i Socjologii PAN – Centrum Badań nad Zagładą Żydów

Biograficzni ubarwiacze. Od faktów do mitologizacji opowieści o Zagładzie

11.10–11.30

DYSKUSJA

11.30–11.50

PRZERWA

11.50–13.50

PANEL VIII

dr Stefan Michał Marcinkiewicz Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

*Od legendarnego do legendowanego. Heroizacja i deheroizacja na przykładzie
Czesława Nalborskiego ps. „Dzik” (1910–1992)*

dr Rafał Opulski Instytut Pamięci Narodowej w Krakowie, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

*„Anders na białym koniu”. O oddolnej mitologizacji i instytucjonalnej demitologizacji
w warunkach powojennych*

dr Aleksandra Kumala Ośrodek Badań nad Kulturami Pamięci przy Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego

*Mit „Bubiego”? Niesławny pipel z Majdanka w świetle relacji byłych więźniów
i źródeł archiwalnych*

Agnieszka Żurek Uniwersytet Wrocławski

*Przekształcenia mitu Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego w sporze
politycznym i wyznaniowym w nowożytnej Anglii (XVI–XVII w.)*

dr Anna Pastorek Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej

*Kogo popiera admirał De Ruyter? O wykorzystywaniu wielkich postaci historycznych
do realizacji celów politycznych*

Adam Żurek badacz niezależny

*Mityczne powiązania z Sarmacją i Polską jako narzędzie legitymizacji władzy książąt
meklemburskich u progu doby nowożytnej*

13.50–14.10

DYSKUSJA

14.10–15.30

PRZERWA

15.30–17.10

PANEL IX

Dawid Baśniak Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

*Prawda, mit i paragraf – o odpowiedzialności za kreowanie fałszywej narracji
w kontekście młodego pokolenia*

dr hab. Radosław Skrycki, prof. US Uniwersytet Szczeciński

127 przykładów manipulacji, czyli o „atlasie” Janusza Bieszka i Wojciecha Zielińskiego

dr hab. Łukasz Różycki, prof. UAM Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu

Deinformacja jako broń armii rzymskiej w późnym antyku

dr Piotr Paluchowski Gdański Uniwersytet Medyczny

*Od nieporozumień do kłamstw. Wątki historyczne w nienaukowych teoriach
dotyczących zdrowia ludzi*

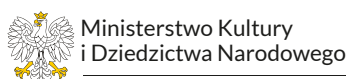
Szymon Dembicki Biuro Architekta Miasta – Urząd Miejski w Gdańsku

Prawda-półprawda-mit-kłamstwo: rzecz o fałszu i autentyczności w architekturze

17.10–17.30

DYSKUSJA

17.30

PODSUMOWANIE I ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI**ORGANIZATOR****PATRONAT HONOROWY****PATRONATY MEDIALNE**